

Uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa – pierwsze piątki

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przekaz prawdy o obietnicach Jezusa związanych z praktykowaniem pierwszych piątków miesiąca;
- pogłębienie wiadomości na temat kultu Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, kim była św. Małgorzata Maria Alacoque;
- omawia obietnice Jezusa związane z praktykowaniem pierwszych piątków miesiąca;
- poprawnie podaje miesiąc, w którym oddawana jest cześć Sercu Jezusowemu oraz datę uroczystości Najświętszego Serca Jezusa w danym roku;
- interpretuje symbol Serca Jezusa w kontekście postępowania własnego i innych ludzi.

Pojęcia i postaci

Najświętsze Serce Pana Jezusa, św. Małgorzata Maria Alacoque, pierwsze piątki miesiąca, zadośćuczynienie.

Wartości

zadośćuczynienie Bogu i ludziom, przebaczenie.

Metody i środki

reakcja gestami, ewentualnie rysowanie piktogramów, praca z podręcznikiem, analiza obrazu, lektura Biblii, pogadanka, doświadczenie z puzzlami,

miniwykład, głośne czytanie, alternatywne wezwania; obraz Najświętszego Serca Jezusa, karty pracy (załącznik nr 1), rozcięte serce (załącznik nr 2), ew. prezentacja na temat św. Małgorzaty Marii Alacoque.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Akt żalu.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę wiedział, dlaczego Jezus chce, byśmy czcili Jego Serce; będę wiedział, jak Bóg chce leczyć nasze serca.

Metoda – reakcja gestami. Nauczyciel odczytuje ze słownika grupy znaczeniowe słowa „gorąco”, a uczniowie (kolejno, każdy w odniesieniu do jednego znaczenia) reagują gestem: kciuk w górę, jeśli znaczenie pasuje do zwrotu „gorąco kochać”, lub kciuk w dół, jeśli dane znaczenie nie pasuje (nauczyciel powinien wybrać tyle określeń, ilu jest uczniów w klasie):

- gorąco – w kontekście zachowywania się względem kogoś
- gorąco – odnośnie entuzjastycznego robienia czegoś
- gorąco – jako określenie żywiołowego działania
- gorąco – w odniesieniu do upartości w dążeniach
- gorąco – w kontekście dążenia do czegoś mimo wszystko
- gorąco – w odniesieniu do wytrwałego dążenia do czegoś
- gorąco – jako uporczywe działanie
- gorąco – w odniesieniu do gorącej modlitwy
- gorąco – w kontekście żywiołowej dyskusji, reakcji
- gorąco – w kontekście fanatycznego postępowania
- gorąco – w kontekście robienia czegoś do upadłego
- gorąco – w kontekście entuzjastycznej reakcji na coś
- gorąco – w odniesieniu do serdecznego zachowania wobec kogoś
- gorąco – w odniesieniu do obsesyjnego postępowania
- gorąco – odnośnie entuzjastycznego robienia czegoś
- gorąco – jako określenie wybuchowego reagowania na coś
- gorąco – odnośnie entuzjastycznego przyjęcia kogoś lub czegoś
- gorąco – odnośnie gorliwości robienia czegoś
- gorąco – w kontekście czegoś oszałamiającego
- gorąco – w odniesieniu do czegoś niebezpiecznego

- gorąco – przyjąć kogoś entuzjastycznie
- gorąco – w kontekście dużego zaangażowania w coś
- gorąco – odnośnie gwałtowności działań
- gorąco – w kontekście pośpiechu
- gorąco – w kontekście tropikalnych upałów
- gorąco – w odniesieniu do gorącej pogody
- gorąco – w odniesieniu do ryzykownego posunięcia
- gorąco – w odniesieniu do szczerych życzeń
- gorąco – w odniesieniu do stanu pogodowego
- gorąco – w odniesieniu do wysokiej temperatury
- gorąco – w kontekście silnego uczucia.

<https://synonim.net/synonim/gor%C4%85co> (dostęp: 28.03.2020).

Metoda – piktogramy. Alternatywnie uczniowie mogą zaproponować grafikę odzwierciedlającą zwrot „gorąco kochać”. Nauczyciel przydziela na to np. 2 minuty, po czym na hasło nauczyciela wszyscy podnoszą swe prace i prezentują koleżankom i kolegom. Wyznaczone osoby interpretują swoje piktogramy.

Nauczyciel stwierdza, że na dzisiejszej lekcji uczniowie przypomną sobie wiadomości o Najświętszym Sercu Pana Jezusa oraz obietnicach przekazanych przez św. Małgorzatę Marię Alocoque tym, którzy będą obchodzić dziewięć pierwszych piątków miesiąca.

Metoda – analiza obrazu. Uczniowie odczytują z podręcznika tekst na temat św. Małgorzaty Marii Alocoque. Nauczyciel może przygotować na podstawie tego tekstu prezentację, w której w ostatnim slajdzie przedstawi obraz *Najświętszego Serca Pana Jezusa* pędzla Pompeo Batoniego. Jeśli nie korzysta z prezentacji, to umieszcza na tablicy odpowiedni obraz.

Uczniowie na kartkach (załącznik nr 1) indywidualnie interpretują obraz, przypisując odpowiednio elementy obecne na obrazie wezwaniom z *Litanii do Najświętszego Serca Pana Jezusa*. Na koniec wyjaśniają, co oznacza każdy z elementów: płomień na Sercu, krzyż wyrastający z Serca, korona cierniowa, krople krwi. Po wykonanej pracy nauczyciel prosi cztery osoby o odczytanie po jednym opisie z własnej karty, w razie potrzeby korygując odpowiedzi.

Metoda – lektura Biblii. Mt 11, 28-30:

Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię. Weźcie moje jarzmo na siebie i ućcie się ode Mnie, bo jestem cichy i pokorny sercem, a znajdziecie ukojenie dla dusz waszych. Albowiem jarzmo moje jest słodkie, a moje brzemień lekkie.

Nauczyciel wyjaśnia, że w przenośnym znaczeniu „jarzmo” to coś ciężkiego, trudnego do wytrzymania lub coś, co zniewala; z kolei „brzemień” dawniej oznaczało dźwigany ciężar, dziś tak mówi się również o czymś ciężkim, trudnym do zniesienia.

Metoda – pogadanka. Czym mogą być obciążeni ludzie, których Jezus zaprasza? (grzechy, trudne sytuacje). W jaki sposób Jezus umacnia ludzi? (odpuszcza im grzechy, pomaga tym, którzy są odrzuceni i pozbawieni pomocy). Co jest „słodkim i lekkim ciężarem” Jezusa? (przykazania, nauczanie). Dlaczego obowiązki nakładane na nas przez Jezusa są lekkie? (On sam pomaga nam w ich wypełnianiu). W jaki sposób możemy skorzystać ze „zdjęcia z nas ciężarów” przez Jezusa? (w sakramencie pokuty i pojednania). Nauczyciel podkreśla, że sakrament pokuty i pojednania to nie tylko spowiedź – jest ona zaledwie jednym z pięciu warunków tego sakramentu (uczniowie lub uczeń wyliczają wszystkie pięć warunków sakramentu pokuty i pojednania).

Metoda – doświadczenie z puzzlami. Siedmioro uczniów otrzymuje od nauczyciela karteczki z nazwami grzechów głównych – serce z załącznika nr 2 (można wydrukować na czerwonej kartce) rozcięte według linii. Uczniowie odczytują kolejno teksty ze swoich kartek – reszta klasy zastanawia się, czym są pycha, chciwość, nieczystość. Po stwierdzeniu przez uczniów, że to grzechy główne, nauczyciel zaprasza osoby z karteczkami do swojego biurka lub do tablicy i prosi, by odwrócili kartki tekstem do biurka / tablicy i próbowali ułożyć ze skrawków kształt (serce).

Metoda – miniwykład. W nawiązaniu do doświadczenia sprzed chwili nauczyciel wyjaśnia, że nasze grzechy „łamią” serce – ranią innych i Pana Jezusa. Jednak w sakramencie pokuty i pojednania – kiedy postanawiamy odwrócić się od grzechów – Jezus nie tylko pomaga nam „poskładać” swoje sprawy, swoje życie, relacje – z Bogiem i ludźmi, ale jeszcze umożliwia nam naprawienie wyrządzonych krzywd i uczynienie czegoś dobrego. Wyjaśnia, że ułożony na biurku / tablicy znak serca „posklejanego” z naszego odwrócenia się od zła, to znak dobra, które możemy dodatkowo uczynić, korzystając

z sakramentu pokuty i pojednania w pierwsze piątki miesiąca. „Ułożenie” swoich spraw z Bogiem umożliwia nam kolejny krok – przyjęcie Komunii Świętej wynagradzającej. To okazja do przypomnienia sobie, że Jezus tak bardzo mnie kocha, że umarł na krzyżu. To z kolei prowadzi do wdzięczności za miłość Jezusa i starania się, by unikać grzechów oraz żeby inni ludzie tego unikali.

Metoda – głośne czytanie. Przypomnienie, że cały czerwiec jest miesiącem poświęconym Najświętszemu Sercu Pana Jezusa. Papież Benedykt XVI tak pisał o tym miesiącu: „tradycyjnie ten miesiąc jest poświęcony Sercu Jezusa, symbolowi wiary chrześcijańskiej szczególnie bliskiemu zarówno ludowi, jak mistykom i teologom, ponieważ zawierając w sobie tajemnice Wcielenia i Odkupienia, w prosty i autentyczny sposób wyraża «dobrą nowinę» o miłości (...) Z nieskończonego horyzontu swojej miłości Bóg zechciał bowiem wejść w granice historii i ludzkiej kondycji, przyjmując ciało i serce; a dzięki temu my możemy oglądać i spotykać w skończoności to, co nieskończone, niewidzialną i niewyraźną tajemnicę w ludzkim Sercu Jezusa z Nazaretu”.

https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/benedykt_xvi/modlitwy/ap_01062008.html (dostęp: 28.03.2020).

Także w czerwcu zwykle obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa (warto podać datę uroczystości w danym roku). W 2019 roku papież Franciszek mówił do Polaków o tej uroczystości: „Przypomina nam ona, że Chrystus żyje nieustannie; kocha nas, ofiaruje nam siebie jako źródło miłosierdzia, przebaczenia, odkupienia. W Nim możemy odnaleźć pokój ducha, który często zakłóca w nas niepewność, smutek, poczucie grzechu. Ofiarujmy Bożemu Sercu samych siebie, całe nasze życie”.

https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/franciszek_i/audiencje/ag_26062019.html (dostęp: 28.03.2020).

Metoda – alternatywne wezwania. Nauczyciel podsumowuje zajęcia, podkreślając, że choć czerwiec jest miesiącem poświęconym Sercu Jezusa, to o wielkiej miłości Bożej należy pamiętać przez cały rok – i przez cały rok okazywać miłość i wdzięczność Jezusowi za to, co dla nas zrobił. Można to zrobić m.in. przez praktykowanie pierwszych piątków miesiąca.

Nauczyciel poleca ponownie popatrzeć na obraz Najświętszego Serca Pana Jezusa. Uczniowie otrzymują kartki samoprzylepne (w razie ich braku nauczyciel powinien przygotować tyle magnesów, ilu jest uczniów, bądź

obmyślić inny sposób przyczepienia do tablicy kartek uczniów). Każdy uczeń ma za zadanie dokończyć wezwanie: „Serce Jezusa...” (nauczyciel wyjaśnia, podając przykłady, np. „Serce Jezusa kochające wszystkich ludzi” lub „Serce Jezusa wybaczące wszystkie przewinienia” itp.). Uczniowie kolejno przyczepiają swoje kartki na tablicy wokół obrazu.

Modlitwa na zakończenie

Modlitwa litanijna z wykorzystaniem wezwań ułożonych przez uczniów (wybranych kilka – resztę można wykorzystać w czasie modlitwy podczas kolejnych lekcji).

(Jeżeli czas nie pozwoli na zapisanie przez uczniów wezwań bądź nauczyciel postanowi zadać uczniom wykonanie tej pracy w domu, jako modlitwę na zakończenie można odmówić fragment *Litanii do Najświętszego Serca Pana Jezusa*).

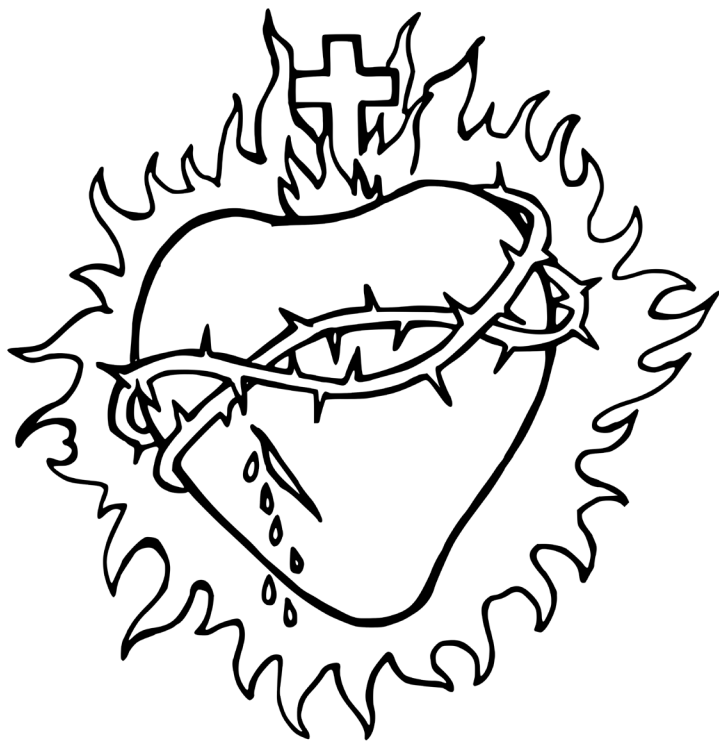
Praca domowa

1. Przygotuj treść SMS-a, w którym streszczysz rówieśnikowi obietnice Pana Jezusa dla tych, którzy odprawiają dziewięć pierwszych piątków miesiąca (wybrane obietnice znajdują się w podręczniku).
2. Z podręcznika: Zaznacz w swoim kalendarzu lub telefonie komórkowym pierwsze piątki miesiąca.
3. Naucz się na pamięć modlitwy *Jezu cichy i pokornego serca, uczynń serca nasze według Serca Twego*.
4. Dla chętnych: Ułóż modlitwę, w której wyrazisz wdzięczność Panu Jezusowi za Jego gorącą miłość do nas i za obietnice przekazane przez św. Małgorzatę Marię Alacoque. Możesz nauczyć się tej modlitwy i odmawiać ją w pierwsze piątki miesiąca.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – analiza tekstu biblijnego;
- plastyka – tworzenie piktogramów.

Załącznik nr 1

krzyż płomień korona cierniowa krople krwi

gorejące ognisko miłości –

.....

przebłaganie za grzechy nasze –

.....

aż do śmierci posłuszne –

.....

włóczęgą przebite –

.....

Załącznik nr 2

